

Historiska Värdepapper

Nr 1 - Årgång 40 - januari 2019

Svenska Föreningen för Historiska Värdepapper
The Swedish Society of Historical Certificates
www.historiskavardepapper.se

Torsdag 24 januari 2019, kl 18 (efter ordinarie stängning), är vi välkomna på studiebesök hos Centralantikariatet, Österlånggatan 53, 11131 Stockholm (Gamla Stan).

Förhandsanmälan till Marita!

info@aktiesamlaren.se eller 08-611 01 10

Innehavare Mats Petersson hälsar oss välkomna till sina luftiga, vackra lokaler och kommer att presentera antikariatets verksamhet och specialinriktning på ekonomisk och näringslivshistoria. Detta är synnerligen relevant för alla intresserade och aktiva aktiebrevsamlare som söker företags- och bruksmonografier, tryck om bank- och finansiella regleringar samt handelsinformation för svenska paradgrenar i innovation, produktion, distribution, transport, handelsfrämjande och export. En särskild "special" blir samtal kring Samling Bonde på Ericssberg numismatiska bibliotek, som Mats Petersson gjort en kulturellt förtjänstfull referens katalog till och på uppdragskommission saluför. //Per-Göran Carlsson

VÄLKOMNA TILL SFHV's ÅRSMÖTE 2019

Denna kallelse till Årsmötet kommer att kompletteras och visas på vår hemsida så snart tid och plats har bestämts.

**Besök även vår hemsida på Internet
www.historiskavardepapper.se**

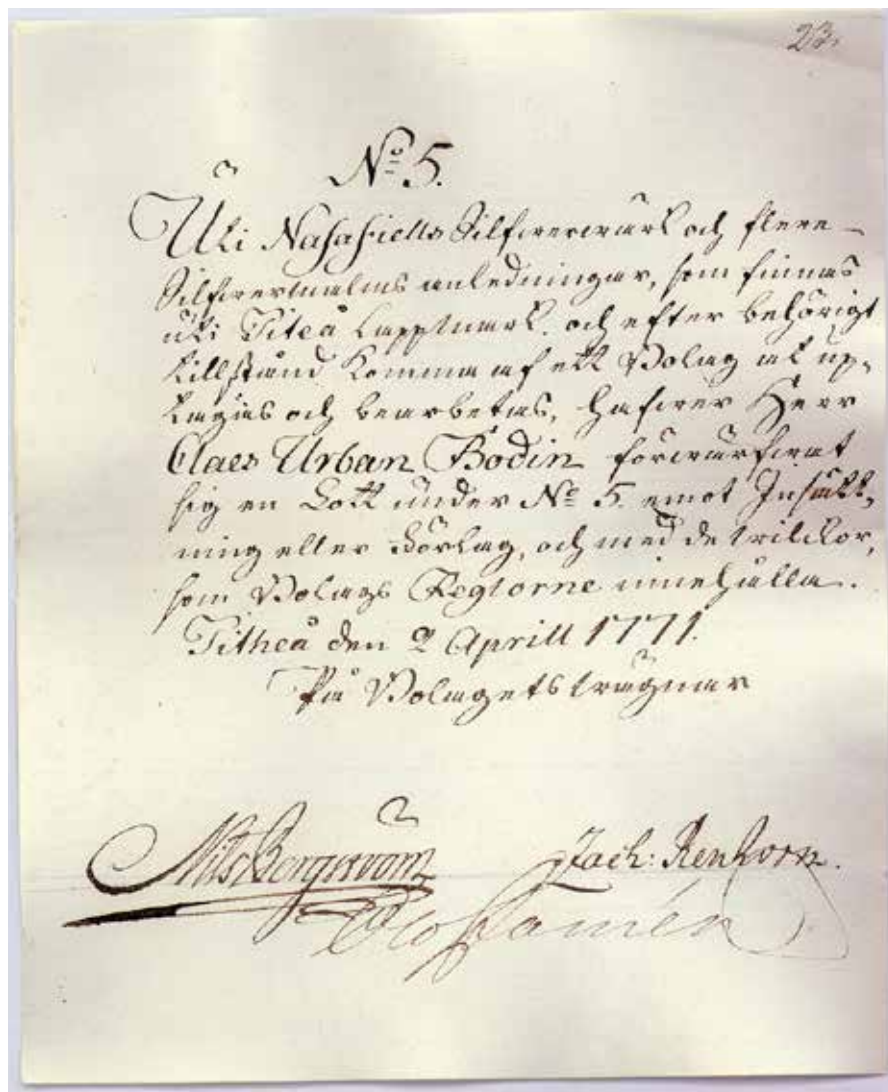
Ordföranden har ordet

En tillbakablick på den svenska gruvnäringen och dess aktier

Gruvnäringens historik i vårt land sträcker sig långt tillbaka i tiden – troligen minst 4.500 år. Slaggrester, ugnsrutiner och andra spår av mineraltillverkning finns bevarade på många olika håll i landet; orsnamn

John Örtengren, fil dr
SFHV's ordförande

Vackert aktiebrev från Nasafiells Silfverwärl 1 lott från 1771.

och övergivna gruvhål utgör andra vittnesmål om gruvnäringens historik.

Slagg från blästerbruk har hittats på många platser, framför allt i södra Sveriges skogsbygder. Utbytet under den första tiden blev dock ringa: några kilo järn per dygn. När masugnen utvecklades i början av medeltiden blev ugnstemperaturen tillräckligt hög för att få fram järn i flytande form, dvs tackjärn. Det var framför allt i Bergslagen som de nya järnbruken utvecklades. Den nya tekniken möjliggjorde produktion av några hundra kilo järn per dygn. Järnbruken lokaliserades normalt i närheten av vattenfall som möjliggjorde drift med vattenhjul, bälgar och hammare.

Historiska Värdepapper®

Nr 1 - Årgång 40 - januari 2019

Svenska Föreningen för Historiska Värdepapper, SFHV, Box 16 246, 103 25 Stockholm. info@historiskavardepapper.com

Ordförande/ansvarig utgivare:

John Örtengren, arb. 08-35 41 46
john.ortengren@ortengren.eu

Sekreterare:

Amelie Hjelmstedt, 018-20 89 28
amelie.hjelmstedt@gmail.com

Suppleanter:

Hans-Göran Nilsson 08-20 58 90
Birger Strandberg, 08-611 01 10
Bengt Granath, 073-755 90 83

Redaktör:

Per-Göran Carlsson, 073-714 95 07
pgc21@hotmail.com

Auktionskommisarie:

Bo Niklasson, 016-13 48 84
070-629 09 58
bo.niklasson@eskilstunamagasinet.se

Produktion:

EskilstunaMagasinet, Eskilstuna
© Historiska Värdepapper 2019

Kassaförvaltare:

Marita Strandberg, 08-611 01 10
info@aktiesamlaren.se

Övriga ledamöter:

Johan Haage, 08-640 10 88
070-247 53 68
johan@haage.net

Som medlem har du rätt att delta i föreningens aktiviteter och får vårt medlemsblad. Årsavgiften 300 kr för fysiska personer och 2000 kronor för juridiska personer inbetalas på föreningens plusgiro 438 91 79-5 eller bankgiro 709-5110.
For members living outside Sweden fee for 2019 is SEK 300 (EUR 40, GBP 40 or USD 50). Please send cash or International Money Order.

Under den andra hälften av 1800-talet ersattes de många små järnbruken av stora bruk som t ex Domnarvet, Sandviken och Hagfors som kunde framställa stål ge-

nom att använda götstälprocessen. Nytt var också att man kunde spara råvara genom återanvändning av metallskrot. Numera återanvänds drygt 90 procent. I slutet av 1800-ta-

let blev det möjligt att använda de fosforrika malmerna i Norrbotten vilket medförde att malmbrytningen i Bergslagen i det närmaste upphörde.

Den svenska gruv- och bruks-historien har avsatt spår också ifråga om bevarade aktier. SFHV har hittills identifierat 96 svenska gruvbolag som emitterat 236 olika aktiebrev (inkl. olika emissionsår och aktievalörer). Därtill kommer många bruksaktiebolag som haft direkt anknytning till gruvbrytningen. Av dessa aktiebrev hänför sig 7 till 1700-talet, 91 till 1800-talet och 138 till 1900-talet.

De äldsta aktiebrev utgivna av svenska gruvbolag som sparats och registrerats är följande:

1739: Ädelfors Bergwärl, 500 Daler samt Bergs Sällskap, 1 lott.

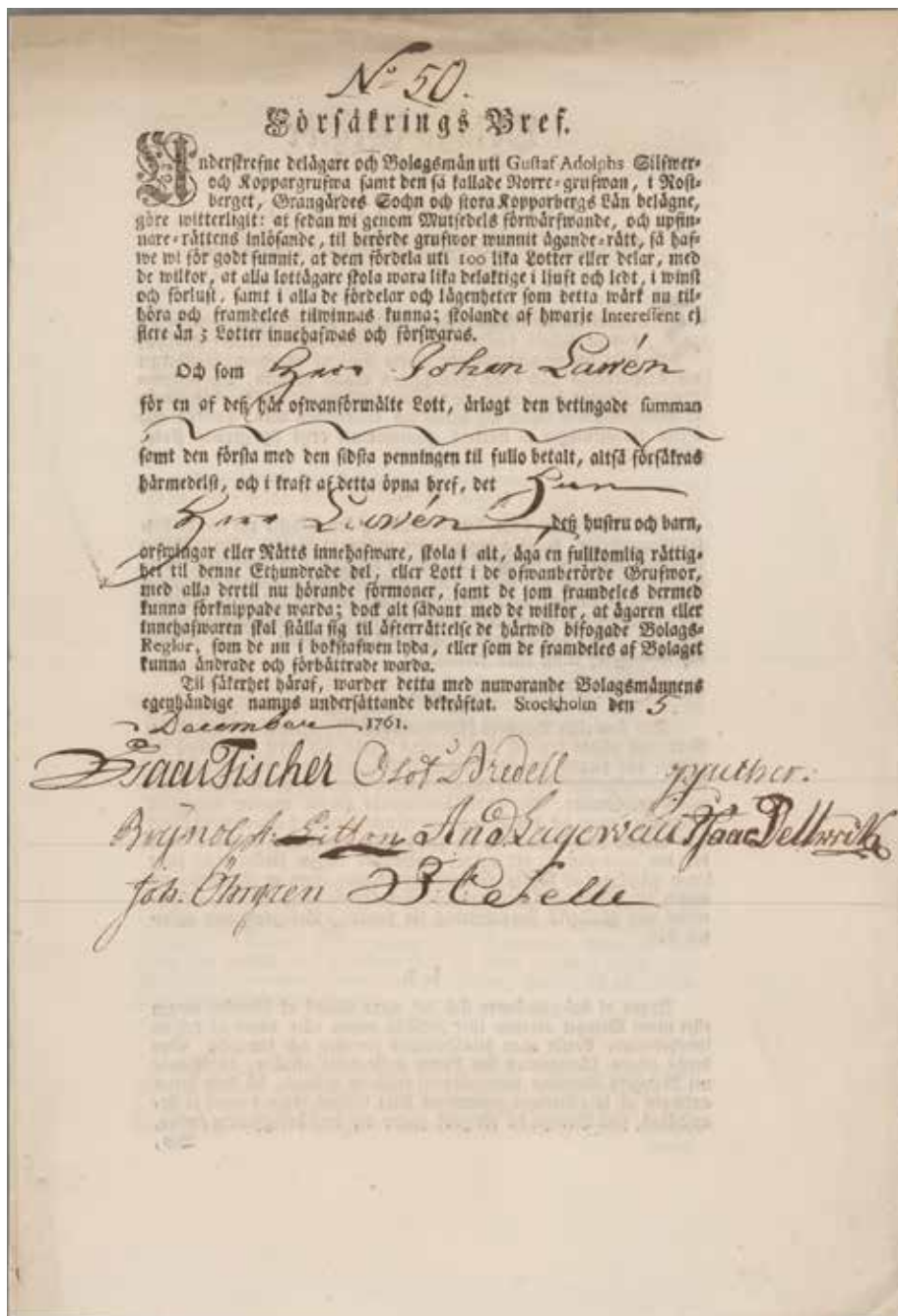
1761: Tuna Bergs Bolag, 125 Daler KM samt Gustaf Adolphs Silwer- och Koppargrufwa, 1/100 del.

1766: Fredrichsbergs Kopparwerck 1/180 del.

1771: Nasafiells Silfwerwärl 1 lott.

1790: Nasafjelds Silfwer-Werk 1 lott.

Avslutningsvis finns det anledning att nämna att de sista aktiebrev för svenska börsbolag utgavs 1970, när de första bolagen (Astra, Alfa-Laval, Euroclimate, Almedahl-Dalsjöfors och Ahlsell-Ågren) anslöt sig till VPC-systemet. Bolagsindividuella VPC-brev förekom dock under perioden 1971-1978. I och med 1989 års Aktiekontolag blev det emellertid förbjudet för marknadsnoterade sk avstämningsbolag att utge aktiebrev. Fr o m 1991 blev det kontobaserade systemet obligatoriskt för alla börsnoterade bolag i Sverige.

Gustaf Adolphs Silwer- och Koppargrufwa, 1/100 del.

Inled det nya året 2019 med en exklusiv gåva till dina värdefulla kontakter!

Exklusivupplagan av SFHVs årskalender 2019 (upplaga 80 numrerade exemplar) med inmonterade aktiebrev i original är tilltänkt målgruppen näringslivets ledare för företag, ambassader, handelsorganisationer, banker, styrelseordförande, storaktieägare, handelskontakter, bemärkta personer och rådgivare, samt samlare. Att som representativ gåva dela ut Exklusivupplagens kalender 2019 till värderade kontakter, utgör bevis på omsorgsfullt urval, är en "talk-piece", är en väggprydnad med praktisk nytta hela 2019, samt därefter fortsätter ha ett gediget samlarvärde. Se vidare sid 6.

Välkomna till SFHVs auktion # 79

Lördagen 11 maj 2019 kl 11.00. Med visning från kl 10.

Auktionen hålls på

Sheraton Stockholm Hotel

Tegelbacken 6, Stockholm, Mälarsalong D.

Inlämning till SFHVs vårauktion senast den 25 mars 2019 till EskilstunaMagasinet, Fridhemsgatan 4, 633 58 Eskilstuna. Vid frågor kontakta Bo Niklasson 016-13 48 84, 070-629 09 58 eller e-post: bo.niklasson@eskilstunamagasinet.se

Börja redan nu och planera för inlämning till vår jubileumsauktion som är i november.

Har du frågor kontakta Bo Niklasson 070-629 09 58
bo.niklasson@eskilstunamagasinet.se

Missa inte vårt 40-årsjubileum under hela 2019!

Finalen blir 29–30 november!

Festmiddag, utställning och stor jubileumsauktion med många fina aktiebrev.

Var med och fira hela året!

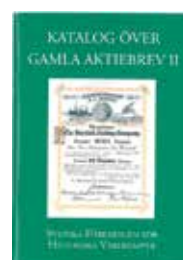
En del andra evenemang under jubileumsåret 2019!

Aktieutställning på Graphic art Gallery i Eskilstuna 30 mars–26 maj, **årsmöte** i april, **vårauktionen** 11 maj, i juni har vi **boksläpp** på vår jubileums bok "Gamla aktiebrev – ekonomisk-historisk skatt", i september har vi **boksläpp** av vår "Katalogbibel" och i november stor avslutning på jubileumsåret.

Tider med mera är preliminära och kan ändras. Håll koll på vår hemsida www.historiskavardepapper.se

Medlemsavgiften!

Vid årskiftet kommer vi att göra en utrensning i vårt medlemsregister av medlemmar som inte betalt. Om du vet med dej att du inte betalt, var vänlig betala när du i början på året får ett inbetalningskort. Vi är tacksamma om du fortfarande vill vara med i SFHV då vi behöver så många medlemmar som möjligt. Värva gärna några nya medlemmar bland dina vänner och bekanta! Du som värvar en ny medlem får våra två kataloger I och II för endast portot 56 kr.

SFHV:s uppnådda priser på Auktion # 78

Nr 1	275	Nr 54	150	Nr 107	50	Nr 160	650
Nr 2	50	Nr 55		Nr 108	100	Nr 161	500
Nr 3		Nr 56	100	Nr 109	125	Nr 162	200
Nr 4		Nr 57	100	Nr 110	100	Nr 163	150
Nr 5		Nr 58	100	Nr 111	75	Nr 164	150
Nr 6		Nr 59	100	Nr 112	50	Nr 165	100
Nr 7		Nr 60	100	Nr 113	75	Nr 166	150
Nr 8		Nr 61	100	Nr 114	50	Nr 167	50
Nr 9		Nr 62	100	Nr 115	150	Nr 168	400
Nr 10	200	Nr 63	225	Nr 116	50	Nr 169	50
Nr 11	100	Nr 64	250	Nr 117	50	Nr 170	50
Nr 12	100	Nr 65		Nr 118	100	Nr 171	150
Nr 13		Nr 66	200	Nr 119	100	Nr 172	150
Nr 14	275	Nr 67	500	Nr 120	200	Nr 173	225
Nr 15	100	Nr 68	400	Nr 121	125	Nr 174	100
Nr 16	250	Nr 69	400	Nr 122	125	Nr 175	100
Nr 17	400	Nr 70	500	Nr 123	100	Nr 176	150
Nr 18	500	Nr 71	250	Nr 124	125		
Nr 19	50	Nr 72	625	Nr 125	100		
Nr 20	75	Nr 73		Nr 126	100		
Nr 21	75	Nr 74	50	Nr 127	125		
Nr 22	50	Nr 75	100	Nr 128	50		
Nr 23	75	Nr 76		Nr 129	200		
Nr 24	50	Nr 77		Nr 130	175		
Nr 25	200	Nr 78		Nr 131	125		
Nr 26	50	Nr 79	150	Nr 132	150		
Nr 27	50	Nr 80		Nr 133	100		
Nr 28	125	Nr 81	200	Nr 134	120		
Nr 29	100	Nr 82		Nr 135	150		
Nr 30	50	Nr 83	150	Nr 136	175		
Nr 31	125	Nr 84	75	Nr 137	150		
Nr 32		Nr 85	100	Nr 138			
Nr 33		Nr 86	150	Nr 139	170		
Nr 34	100	Nr 87	75	Nr 140	525		
Nr 35	200	Nr 88		Nr 141	300		
Nr 36	150	Nr 89		Nr 142	250		
Nr 37		Nr 90	800	Nr 143	100		
Nr 38		Nr 91	600	Nr 144	100		
Nr 39	100	Nr 92	400	Nr 145			
Nr 40	50	Nr 93	150	Nr 146	50		
Nr 41	150	Nr 94		Nr 147	200		
Nr 42	175	Nr 95	250	Nr 148			
Nr 43	75	Nr 96	100	Nr 149	150		
Nr 44	75	Nr 97	150	Nr 150			
Nr 45	150	Nr 98		Nr 151	150		
Nr 46	150	Nr 99		Nr 152			
Nr 47	200	Nr 100	150	Nr 153			
Nr 48		Nr 101	190	Nr 154	300		
Nr 49	325	Nr 102	100	Nr 155			
Nr 50	100	Nr 103	75	Nr 156	500		
Nr 51	150	Nr 104	100	Nr 157	50		
Nr 52	250	Nr 105	75	Nr 158			
Nr 53	175	Nr 106	200	Nr 159	200		

Varför inte en exklusiv almanacka från SFVHs 40-årsjubileum 2019?

Svenska Föreningen för Historiska Värdepapper firar 40 år 2019. Vi har tagit fram en almanacka till jubileumsåret. Det är tolv gamla kända svenska aktiebolag som är avbildade (se nedan) med en liten historik om bolaget. På baksidan är det några sponsorer som köpt in sig. Där kan du också se lite om vad som händer under jubileumsåret. Du kan även se hela almanackna på en pdf-fil, som ligger på SFVHs hemsida, www.historiskavardepapper.se Almanackans format är 297x420 mm.

Vi har även tagit fram en exklusiv variant av almanackan där alla de avbildade bolagens aktiebrev, i original, är inmonterade. Dagens marknadsvärde på dessa brev, 12 st, är ca 1500–2000 kr. Upplagan är numrerad och begränsad till 80 st. I dagens läge finns det ett mindre antal av den almanackan kvar.

Det finns nu en möjlighet att köpa ett antal almanackor, den vanliga eller den exklusiva, för att ge bort till dina trogna kunder eller varför inte till dina anställda?

Almanackan där breven är avbildade kostar 70:-. Den exklusiva almanackan med alla originalbrev inmonterade kostar 1200:-. Om du är intresserad av flera exemplar offererar jag gärna det. Porto tillkommer.

Du kan nå mej på telefon eller via mail.

Välkommen till en unik gåva att ge bort. Samtidigt gör du en kulturgärning då du stödjer SFHV att forska vidare och dokumentera de gamla breven och bolagen. Under jubileumsåret kommer det att hända flera spännande saker.

EskilstunaMagasinet AB, Fridhemsgatan 4, 633 58 Eskilstuna
Bo Niklasson 070-629 09 58. E-post: bo.niklasson@eskilstunamagasinet.se

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

May 2019

Calendar for May 2019 with columns for days of the week and dates.

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

June 2019

Calendar for June 2019 with columns for days of the week and dates.

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

July 2019

Calendar for July 2019 with columns for days of the week and dates.

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

August 2019

Calendar for August 2019 with columns for days of the week and dates.

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

September 2019

Calendar for September 2019 with columns for days of the week and dates.

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

October 2019

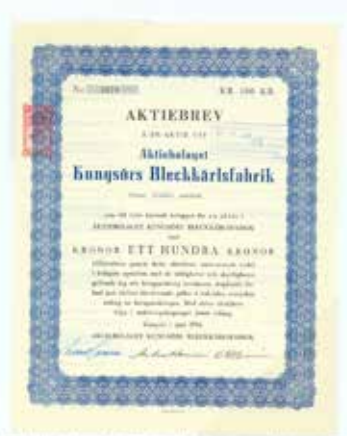
Calendar for October 2019 with columns for days of the week and dates.

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

November 2019

Calendar for November 2019 with columns for days of the week and dates.

Informational text regarding the stock certificate, including details about the company and the certificate's validity.

December 2019

Calendar for December 2019 with columns for days of the week and dates.

MYNTAUKTIONER
I SVERIGE AB

SVERIGES LEDANDE HANDELSPLATS med 2-4 myntauktioner varje år

Vi bedriver Sveriges äldsta auktionsverksamhet för mynt och genom kopplingen till expertisen inom Svenska Numismatiska Föreningen kan ingen annan aktör stoltsera med en sådan samlad kompetens och erfarenhet som vi. Vi sätter stort värde på att erbjuda Dig som kund god service och stor flexibilitet. Vi har ett stort och välriktat kundregister med kapitalstarka köpare såväl inom Sverige som utomlands. När Du säljer genom oss ges Dina objekt en omsorgsfull presentation. Den tryckta auktionskatalogen är förstklassig och har ett bestående värde. Vi erbjuder förmånliga provisio-
ner och ger en snabb, säker och tydlig redovisning av försäljningslikviden. Vi är även anslutna till www.numisbids.com, Europas största samlingsplats för seriösa auktioner. Hela det ekonomiska överskottet från vår verksamhet går till vetenskaplig forskning och publicering samt annat som gagnar såväl Svenska Numismatiska Föreningens medlemmar som det numismatiska intresset i övrigt.

Myntauktioner i Sverige AB
Banérgatan 17 - 115 22 Stockholm
E-mail: info@myntauktioner.se - Telefon: 08-410 465 65
www.myntauktioner.se

